

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.112.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 8369 Pani Posłanki Anny Schmidt w sprawie zmian legislacyjnych w zakresie trybu ustalania wysokości odpłatności za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej zdefiniowano w art. 196 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. poz. 49). Zgodnie z przywołanym przepisem, koszt ten stanowi kwota rocznych wydatków przeznaczonych na działalność placówki lub ośrodka wynikająca z utrzymania dzieci z poprzedniego roku kalendarzowego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększona o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzielona przez liczbę miejsc w placówce lub ośrodku, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby dzieci w poszczególnych miesiącach poprzedniego roku kalendarzowego.

Celem obowiązującej regulacji jest określenie miesięcznego kosztu utrzymania jednego dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Przyjęty w ustawie sposób zapewnia wyliczanie średniego miesięcznego kosztu utrzymania na poziomie odpowiadającym poniesionym kosztom. Jest to ważne ze względu na zmieniającą się w poszczególnych miesiącach liczbę dzieci, przy pozostającej na stałym poziomie liczbie miejsc.

Przy wyliczaniu kosztów utrzymania jednego dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, jako rzeczywistą liczbę dzieci w danym miesiącu powinno się przyjmować średnią z liczby dzieci w poszczególnych dniach tego miesiąca. Należy również pamiętać, że zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w kosztach utrzymania dzieci w pieczy zastępczej partycypuje samorząd gminy, z którego pochodzi dane dziecko. Zasadne jest zatem dążenie do jak najdokładniejszego oszacowania rzeczywistych kosztów utrzymania dziecka w placówce.

Ujednoczenie średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej nie jest możliwe, ponieważ składniki tych kosztów są bardzo zróżnicowane i różnią się nie tylko w skali województw i powiatów (wynika to z lokalnych uwarunkowań gospodarczych, m.in. poziomu wynagrodzeń, kosztów usług oraz dostępności placówek i ich specyfiki), ale też na poziomie poszczególnych placówek. Ustalając kwotę średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej należy bowiem uwzględnić wydatki na działalność tej placówki, do których zaliczają się m.in. środki wydane na utrzymanie lokalu albo domu, w którym placówka się mieści, koszty jej obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej, czy wydatki przeznaczone na wynagrodzenia dla jej pracowników.

W związku ze wspomnianym zróżnicowaniem dotyczącym gmin i powiatów, regulowanie kosztów prowadzenia placówek opiekuńczo-wychowawczych centralnie bądź regionalnie

nie znajduje uzasadnienia i mogłoby prowadzić do nierównomiernego obciążenia jednostek samorządu terytorialnego.

W kwestii rzekomego zaniżania kosztów prowadzenia placówek opiekuńczo-wychowawczych przez starostów informuję, że w odniesieniu do placówek prowadzonych bezpośrednio przez powiaty nie odnotowano tego typu przypadków. Należy podkreślić, że powiat realizuje zadania własne w zakresie pieczy zastępczej, działając w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. W ramach swoich kompetencji starosta określa koszty utrzymania dziecka w placówce, co stanowi narzędzie służące do rozliczeń pomiędzy powiatami i gminami. Nie ma żadnego racjonalnego powodu, dla którego starostowie mieliby celowo koszty te zaniżać, ponieważ prowadziłyby to do zmniejszenia przychodów powiatu i byłoby działaniem sprzecznym z jego interesem finansowym.

Zdarzają się natomiast sytuacje zaniżania wysokości dotacji dla placówek prowadzonych przez organizacje pozarządowe. W związku z tym trwają prace legislacyjne mające na celu wypracowanie skutecznych mechanizmów zapobiegających takim praktykom. Proponowane rozwiązania koncentrują się na zapewnieniu przejrzystości finansowania oraz wzmocnieniu nadzoru nad wydatkowaniem środków publicznych, co przyczyni się do poprawy stabilności finansowej systemu pieczy zastępczej.

Podkreślam, że jeśli zachodzą uzasadnione podejrzenia naruszeń prawa w omawianym zakresie, to powinny zostać zgłoszone odpowiednim organom ścigania, w tym prokuraturze, celem podjęcia przez nie stosownych działań.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/